

ჩამებაჲ წმიდისა ღა ყოვლად-ქაბულისა მოწამისა სანსოფი ჸლექსანდრიელისა*

ღ სრობად თქუენდა მნებაჲს, საყუ-
არელნო, და უწყებად საქმესა და
წარმართებასა კაცისა ამის იმრ-
თივგანბრძნობილისასა. **სანსოფი**
ის უკუე ვიტყვ მუშაკსა სიმართლისასა, და
სახესა კეთილისა სათნოებისასა, რომელმან
იგი მიიღო გვრგვნი მონამებისაჲ **ბეკეოზის** ზღ
უსჯულოჲსა მის მეფისა, ოდეს იგი იღელვე-
ბოდეს მის მიერ ჴრისტეანენი.

ჴოლო იყო ნეტარი ესე ნათესავით **ალექსან-
დრიელი**, რომლისა მამასა **ჩილო** ეწოდებოდა
და პატივითა ანთიპატრობისაჲთა იყო იგი პა-
ტივცემულ. **ბა** ვითარ აღზარდა ნერგი იგი
კეთილი და მიიწია ჟამსა სასწავლოდ მიცე-
მისა, მისცა იგი ვიეთმე მეცნიერთა გარეშისა
სწავლულულებისათა. **ბა** რაოდენი რაჲ ჯერ-იყო,
დაისწავა კეთილად და უფროჲს ხოლო მისცა
თავი თჳსი კითხვასა საღმრთოთა და იმრ-
თივ-სულიერთა წიგნთასა. **ბა** მიერ აღმოივსო
საღმრთოჲ და კეთილი გულის-ხმის-ყოფაჲ და
აღმართა კარავი თჳსი რტოთა ქუეშე სიბრძნი-
სა იმრთისათა.

ბა რაჟამს მიიღო უმეტესი ფლობაჲ შესა-
კუთრებად იმრთისა, ოდეს იგი მამად მისი ჴო-
რცთაგან განვიდა და დაუტევა საწუთოჲ ესე,
მაშინ დაუტევა ამანცა სოფელი და უდაბნოჲ
შეიყუარა. **ჩამეთუ** ყოველი მონაგები და სიმ-
დიდრე მამული გლახაკთა განუყო და თვთ
განვიდა უდაბნოდ. **ბა** ოც და შუდისა წლისა
ჟამთა იქცეოდა მუნ მოღუანებითა კეთილითა
და იმრთისა სათნოდ ცხონდებოდა.

2. **ჴოლო** მათ დღეთა შინა მოივლინა მე-
ფისა **ბეკეოზის** მიერ **ლექსანდრიად** მთა-
ვარი ვინმე უკეთური, რომელსა ეწოდებოდა
წელუსტალიოს. **ბა** ბრძანებული იყო მისდა
ბეკეოზის მიერ ტანჯვაჲ ჴრისტეანეთაჲ. **ჴო-**
მელმანცა ინყო გამოძიებად და ძვრ-ძვრად
ტანჯვად, სადაცა იპოვნიან. **ბა** ეგრეთ უწნდა
დათხევაჲ სისხლისა ჴრისტეანეთაჲსა, ვითარ-
ცა ვინ სუამნ სასუმელსა საწადელსა.

უსრეთ რაჲ გამოიკულეოდეს ყოველთა

ადგილთა მის მიერ მორწმუნენი ჴრისტესნი,
შესმენილ იქმნა სანატრელიცა ესე უღმრთო-
თა ვიეთმე კაცთა მიერ. **ბა** აუწყეს ყოველივე
საქმე მისი და ადგილიცა იგი ასწავეს, სადა
იყოფოდა დაყუდებით წმიდაჲ იგი. **ჴოლო** ესმა
რაჲ ესე უსჯულოსა **წელუსტალიოსს**, მსწრა-
ფლ წარავლინნა სტრათიოტნი მოყვანებად
მისა. **ბა** ვითარ წარმოიყვანეს წმიდაჲ იგი,
წარმოადგინეს წინაშე მსაჯულისა. **ბა** მიხედა
მას მთავარმან და ჰრქუა: «შენ ხარა **წანსოფი**,
რომელსა შეურაცხ გიყოფიეს პატივი უკუდავ-
თა ღმერთთაჲ? მითხარ მე, რომლისა ნათესავ-
ისაჲ ხარ შენ?» **ხოლო** წმიდაჲ **სანსოფი** დუმნა
და არარაჲ მიუგო მას. **ჴუალად** მთავარმან ჰრ-
ქუა წმიდასა: «გჳგონებ, ვითარმედ **სეკონდეს-
გან** გისწავიეს სიბრძნე ეგე და მას ჰბაძავ და
ამისთჳს არარას იტყვ, გარნა მაუწყე სახლისა
და ტომისა შენისაჲ, თუ ვინაჲ ხარ შენ?»

3. **წლიხილნა** თუალნი თჳსნი წმიდამან ზეცად
მიმართ და თქუა: «გმადლობ შენ, **ოფალო**
ესესუ ჴრისტე, იმერთო ჩემო, რამეთუ ღირს
მყავ მე არალირსი ესე აღსარებად სახელისა
შენისა წმიდისა უსჯულოთა მთავართა წინაშე.
წრამედ შენ მომეც სიტყუად სიტყუაო და სი-
ბრძნეო იმრთისა შამისაო, რაჲთა მიუგო მათ
სიტყუად ჯეროვანი. **ჩამეთუ** არა ჩემსა ვესაჲ
სიბრძნესა, არამედ შენსა მიუწოდმელსა სახ-
იერებასა».

სრულყო რაჲ წმიდამან **სანსოფი** ლოცვაჲ
იგი, მიუგო მთავარსა და ჰრქუა ესრეთ: «ან
ისმინე მთავარო, და გაუწყო შენ, რამეთუ
იკითხავ ნათესავსა ჩემსა და წესსა მოქალაქო-
ბისა ჩემისასა. **ჩათესავთა** წარჩინებულთაჲ
ვარ მე. **ბა** სახელი პირველი და პატიოსანი
ჩემი ჴრისტეანე, **ხოლო** კაცთა მიერ **სანსოფი**
მეწოდების მე. **ბა** რაოდენნიმე დამიზმან ჟამ-
ნი უდაბნოს მყუდროებით მსახურებასა შინა
იმრთისა ჩემისასა, **ხოლო** აწ ვინაჲთგან მივე-
ცი ჴელთა თქუენთა, არა უგულუბელს-მყოს
ღრისტემან იმერთმან ჩემმან, **ჴომელმან** იგი
ღირს მიჩინა სუმად ვენაჴისაგან შისისა ტკ-

* კიმენი I, რედ. კ. კეკელიძე, ტფ., 1918. გვ. 48-59.

ბილისა, და ძლიერებითა მისითა დავშრიტინე ისარნი მტერისანი».

შიუგო **სელუსტალიოს** და ჰრქუა მას: «ამ- ისთვს განაგრძენა სიტყუანი შენნი, რომელ მყუდრო გექმენ შენ. სრამედ ან უბრძანო და ფრიად გტანჯონ შენ და უქმად გამოჩნდეს ყოველი სიტყვს-გებად შენი». რა მყის უბრძანა მტარვალთა ცემაჲ მისი უწყალოდ არგნებითა და ჴმობდა ქადაგი, ვითარმედ: «გრწმენინ მთავრისაჲ, და უგე უკუდავთა ღმერთთა და სცხონდე». ღოლო ნეტარსა მას ვითარ იგი სცემდეს უწყალოებით, იტყოდა იმრთისა მიმართ: «**ღფალო** შესუ ჴრისტე, აღმისუბუქენ მწარენი ესე გუემანი, რამეთუ ფრიად მჭირს მე». რა უბრძანა უსჯულომან მან უფიცხლე- სადრე გუემაჲ მისი.

რა ვითარ გუემეს იგი მრავალჴამ, მერმე უბრძანა მტარვალთა, რათა აღჴადონ ტყავი ზურგსა მისსა. რა ვითარცა ყვეს ესეცა და დამოსდიოდა სისხლი მისი ვითარცა წყაროჲ, მაშინ მიხედა მთავარმან და ჰრქუა მას: «არა მერჩია მასწავლელსა შენდა უმჯობესისასა, ანუ აღირჩევ სხუათაცა უმწარესთა ტანჯვათა?! რამეთუ ესერა განმზადებულ ვარ ბრძანებისაებრ სჯულისა შეგდებად შენდა ფრიად უმძაფრესთა სატანჯველთა».

4. შიუგო საკრველმან **სანსოფი** და ჰრქუა: «მწერო და საუნჯეო ყოვლისა სიმყრალისაო, რაჲსათვს ასონი ჩემნი დასჭრენ ტანჯვითა, ანუ ჴგონებ თუმცა ტანჯვითა შეუძლე განყენებად ჩემდა სიყუარულსა ჴრისტესსა? და უკუეთუ გნებავს, გაუნყო ძალი და საქმე ღმერთთა თქუენთაჲ, რომელთასა ეგე მიბრძანებ თაყუანის-ცემასა და გნებავს წარწყმედაჲ ჩემი. სრა, არამედ ვყოთ სიტყვს-გებაჲ, მიიყვანენ მწერალნი, განჴსენენ საკრველნი ჩემნი და ვიტყოდით ურთიერთას».

შაშინ ევედრა ერი იგი ყოველი, რათა ყოს ეგრეთ, ვითარ ითხოვა **სანსოფიოს**. შიუგო მთავარმან წმიდასა მონამესა: «იტყოდე, რაჲ იგი გნებავს სიტყუად ჩუენდა». სრქუა წმიდამან **სანსოფი**: «რომლისა ღმრთისა მიბრძანებ მე თაყუანის-ცემაჲ?» მიუგო მთავარმან, ვითარმედ: «დიდსა ღმერთსა **ზიოსს**». **სანსოფიოს** ჰრქუა: «მითხარლა მე ამისი, თუ ვინაჲ გამოჩნდა, ანუ რომელი წიგნი უბრძანებს კაცთა გებად მისსა?» ხოლო მთავარი იგი დაყუდუნებულ იქმნა მყოარჴამ და მერმე ჰრქუა მას: «გვთხარლა პირველად შენ, **სანსოფი**, თუ

რომელსა ღმერთსა ესავ, რომელი, ვინაჲთგან თუალითა არა გიხილავს, ანუ რომელი წიგნი არს მაუნყებელ მისსა?» **სანსოფიოს** ჰრქუა: «ვითარ გინებს, პირველად უკუე გითხრა იმრთისა ჩემისაჲ, ანუ თუ ღმერთთა თქუენთაჲ?»

5. შიუგო მთავარმან და ჰრქუა: «ვინაჲთგან ერთგზის მოგეცით ფლობაჲ სიტყვს-გებად ჩუენდა, იტყოდე პირველად მას, რომელიცა გნებავს». რქუა წმიდამან **სანსოფი**: «რაჲ უმჯობეს არს ჩემდა სიტყუად შისსა, ჴომელმან იგი შემქმნა მე, გინა მსახურებად შისა ყოვლითა სულითა და ყოვლითა გონებითა. ჴამეთუ მიიღო მიწაჲ ქუეყნით და კაცად პირმეტყუელად დამბადა მე. წმისი ჯერ-არს თაყუანის-ცემაჲ და არა **ზიოჲსი**, რომელი ქმნულ არს ჴელითა კაცთაჲთა».

შიუგო მთავარმან **სელუსტალიოს** და ჰრქუა: «გვთხარ ჩუენ განმარტებულად. ჴითარ შექმნა იმერთმან შენმან კაცი». შაშინ თქუა წმიდამან **სანსოფიოს**: «ცაჲ და ქუეყანაჲ, მზე და მთუვარე და ყოველნი ვარსკულავნი, ვიდრე შესაქმედმდე კაცისა შეიქმნეს სიტყვთა იმრთისაჲთა; და ეგრეთვე ოთხფერწნი და მფრინველნი, მვეცნი და ყოველნი ქუენარმავალნი, და მაშინლა შექმნა კაცი ხატად ჴუსა. რა ყოველივე ქუეშე ფერჴთა შისთა დაამორჩილა, რამეთუ ბრძანა: „იყავნ სამყაროჲ, მზე და მთუარე“, და სიტყუად იგი შისი საქმე იქმნა. რა არს იგი იმერთ და დამბადებელ ყოველთა. რა არა ეგრეთ არს, ვითარ ეგე თქუენ მიჩრებთ მზესა და მთუვარესა და ვარსკულავთა ღმრთეებასა».

რა აჴა ესერა გვცნობიეს და უწყით, ვითარმედ **ზიოს** ღმერთ სადამე იყო? და სხუანი იგი ღმერთნი **სპოლონ** და **სფროდიტე**, **სრტემის** და **სალას**, **სერმეს** და **სსკლიპიტოს**, და სხუანი იგი კერპნი, რაოდენნიცა არიან მთავარ? და უკუეთუ გინებს, ვიტყოდი, თუ ვინაჲ გამოჩნდა საცთური იგი ბოროტი იგი კერპთ-მსახურებაჲ, გინა თუ ვინ იყო პირველ მიზეზი დაწყებისა მისისაჲ».

6. შიუგო მთავარმან და ყოველმან სიმრავლემან: «იტყოდე **სანსოფიოს**, იტყოდე და ნუღარა განჴუეთ თხრობასა მაგას».

7. ღოლო საკრველმან **სანსოფი** იწყო სიტყუად კულადცა და თქუა: «დასაბამსა შექმნა იმერთმან ცაჲ და ქუეყანაჲ, და ყოველნივე ხილულნი და არახილულნი; და შექმნა რაჲ კაცი, განმრავლდა მიერითგან ქუეყანასა ზედა ნათე-

სავი კაცთად. ზა მოაკლდა მათგან მეცნიერებად დამბადებელისა და არღარა ვიდოდეს გზათა ჭეშმარიტებისათა. ზა დაადგინნა მათ ზედა მსაჯულად ონგელოზნი. ღოლო მათ არცა ეგრეთ დაუტევეს თვსი უკეთურებად შეეყარებოთა უსჯულოებისადათა, და ფიცართა ქვისათა დანერეს მომავალისა მისთვის წყლით-რლუნისა. ჯამეთუ ქუეყანასა ზედაცა უწყოდინ ესე კაცთა. ზა ვინაფთგან არა შეიშინეს მათ იმრთისა, განრისხნა მათ ზედა შეუფე იგი საუკუნოდ და წარწყმიდნა იგინი. ღოლო დაშთა **ჩოე** და ძენი მისნი კიდობნითა მით, რომლისა ქმნა უბრძანა იმერთმან.

ზა ვითარ დასცხრა რლუნად იგი წყალთად, გამოვიდეს იგინი მიერ კიდობნით. ზა განიყვნეს ტომად-ტომად ნათესავნი იგი **ჯამისნი**, და პოვნეს ფიცარნი იგი ქვისანი და შექმნეს იგინი წიგნად. ზა მიიწია წიგნი იგი ნათესავითი-ნათესავად. ზა ვითარ ხუდა იგი უკანადაცნელ ველსა **სანესსა** და **სანბრესსა**, რომელნი იყვნეს ტომნი **ჯამისნი**, აღსავსენი გრძნებითა ბოროტითა. ღოლო ვითარ აღმოიკითხეს მათ წიგნი იგი ზაბადებისად, განიზრახეს ბილნთა მათ და თქუეს, ვითარმედ: «ვექმნეთ ჩუენცა ეგრეთვე სამოთხე, რაფთა იყოს იგი განსასუენებელად ჩუენდა». ზა მოუწოდეს მათ ეშმაკთა ბოროტთა და ჰრქუეს: «მომართვთ ჩუენ ყოველთა ნერგთაგანი, რაფთა დაგვასხათ სამოთხე **სეკბტეს**, ვითარ იგი დასაბამსა ქმნა იმერთმან სამოთხე. ზა ეგრეთვე ჩუენცა დავადგინოთ ერთი თქუენგანი მცველად ბჭეთა მისთა, რაფთა არავინ კაცთაგანი შევიდეს მუნ. ზა იყოს იგი განსასუენებელ ჩუენდა».

ზა ქმნეს რაფ ესე ყოველი და დაასხეს სამოთხე აღსავსე ყოველთა ნერგთა მიერ, დაადგინნეს მცველად მისსა ეშმაკნი. ჴინადაცა იყო ეგრეთვე სამოთხე იგი და მცველნიცა იგი მისნი ბოროტნი, ვიდრე დღეთამდე საკრველისა **შაკარისთა**, რომელი იყო მეუდაბნოე. ოსე ნეტარი მიემთხვა რაფ სამოთხესა მას, ფრიად სთნდა იგი და თქუა, ვითარმედ: «კეთილ არს ესე მეუდაბნოეთათვს და კაცთაგან მიუვალბისა». ზა განასხნა ძლიერებითა საღმრთოთა მიერ ბოროტნი იგი ეშმაკნი. ზა წარმოვიდა და შეკრიბნა მამანი, რაოდენნიცა იყვნეს უდაბნოს, და ესრეთ აუწყა სიკეთე და ნაყოფიერება მისი.

ღოლო ერთმან მათგანმან ჰრქუა მას: «ნუ უკუე განსუენებითა ამით სამოთხისადათა ვი-

პოვნეთ ჩუენ უცხო ჭეშმარიტისა მის სამოთხისაგან». ზა იქმნა დამაბრკოლებელ მათდა სიტყუად იგი და არღარა წარვიდეს იგინი. ჩარჭდა სამოთხე იგი და დამასხმელნიცა მისნი. ორამედ ეშმაკი ეგრეთვე ეგო და ეძიებდა ღონესა, რაფთამცა უგო საბრჭე წარმწყმედელი კაცთა ნათესავსა. ზა იხილელა, თუ რაფ ყო სულთა მკლველმან მან და მაცთურმან.

7. ჯამეთუ ჴელმწიფესა ვისმე დიდსა, შვილი მოუკუდა პირმშოდ და ფრიად საყუარელი. ღოლო ვითარ იხილა ეშმაკმან გარდარეული იგი ტყეზად და გლოვად მისი, შეიცვალა სახედ მეგობრისა მისისა და მოვიდა და ჰრქუა მას: «ქმენ ძეგლი ოქროსად მსგავსი ძისა შენისად. ზა რაჟამს იხილვიდე მას, დაიდგინებდე მის მიერ სურვილსა ძისა შენისასა». ზა შექმნა მან ძეგლი ოქროსად სახედ ძისა მის თვსისა და უწოდა იგივე სახელი **ხეფს**. ზა ეგრეთვე ქმნა უკუანადაცნელცა სხუათა მათ შვილთა ძეგლები, რომელნი შვნა და მოუკუდეს. ზა დასდვა მათ იგივე სახელები, ერთსა **ზიოს** და ერთსა **ოტემი**. ზა იწყეს მიერთგან ყოველთავე უგუნურთა კაცთა აღმართებად კერპებისა, რომელნიცა იქმნნეს სადგურ ბოროტთა ეშმაკთა. ზა ამით ღონითა განაყენნა კაცნი შემოქმედისაგან მათისა და იმრთისა, და ყვნა მსახურ თვსა თაყუანის-ცემითა ყრუთა კერპთადათა, რომელთათვს იტყვს წინაწარმეტყუელი, ვითარმედ: «პირ ათქს და არა იტყვან. ოუალი ასხენ და არა ხედვენ. ოსგავსნეს მათ მოქმედნი მათნი და ყოველნი, რომელნი ესვიდენ მათ» (ფს. 113, 13). ზა ჭეშმარიტად, რომელნიცა ესვენ, მსგავს მათდა არიან.

8. ღოლო იხილა რაფ იმერთმან, რამეთუ მიდრკა ერიცა იგი, რომელი იცნობდა მას, მასვე ბოროტსა მონებასა, გამოიყვანა იგი **სეკბტით** და მისცა მათ სჯული და იცნეს კუალად იმერთი და თაყუანი-სცეს მას. ჴარნა არავე დასცხრა დასაბამი იგი ბოროტთად ეშმაკი, არამედ აქმნია ჴბოფ, რაფთამცა თაყუანი-სცეს მას. ზა კუალად სრულიად ამისა, არწმუნა მოსრვად წინაწარმეტყუელთად, რაოდენნიცა მოავლინნა იმერთმან მათდა მიმართ.

ღოლო ამისსა შემდგომად მოავლინა იმერთმან ოე ოვსი ქუეყანად. ზა კაც იქმნა ოგი წმიდისაგან ჴალწულისა, რაფთა განაქარვოს საცთური იგი და იწსნეს ნათესავი კაცთად ჴელთაგან ბოროტისა ეშმაკისათა. ზა იქცეოდა ოგი ქუეყანასა ზედა ვითარცა კაცი და

იქმოდა სასწაულთა დიდებულთა ერსა შორის **შურიათასა**.

ჟოლო შეითქუნეს ბოროტნი იგი **ჰურიანი** და შურითა მოკლეს ჴგი ჴორცითა, ჴომელი იგი უკუდავ არს და უვნებელ იმრთებითა. ⁵ **შა** განავლინნა მონაფენი **ჴუსნი** ყოველსა ქუეყანასა, აღ-რად-დგა ჴგი მკუდრეთით დიდებით მესამესა დღესა, და მისცა მათ ჴელმწიფებად აღსრულებად დიდ-დიდთა სასწაულთა, რომელთაცა მიმოდასთესეს ქადაგებად იგი, ¹⁰ განერნეს ჴელთა ბოროტისა ეშმაკისათა, ხოლო რაოდენთა არა შეიწყნარეს, ჴგიან მასვე საცთურსა შინა და ბნელსა უკუნსა კერპთ-მსახურებისასა.

შა, გაუწყე თქუენ დასაბამი ღმერთთა თქუენტად, და თუ ვინაჲ გამოჩნდეს იგინი, ანუ რაჲ არს ძალი მათი, რომელსა თვთ თქუენცა კეთილად მეცნიერ ხართ». **შე** რაჲ ესმა, ყოველთავე განუკრდა და ვერარაჲ მიუგეს მას ამათ სიტყუათათს.

9. ჟოლო იყო ვინმე მწიგნობარი, რომელსა ეწოდებოდა **ზიკინიოზ**. **შე** აღივსო სიბრძნითა და აღდგა საჯდომელთაგან თვსთა და თქუა ესრეთ: «ჭეშმარიტად სიბრძნე იტყოდა კაცისა ამის თანა». **შა** მერმე ჰრქუა წმიდასა: «მრწამს სიტყუათა შენთაჲ ამიერივთაგან, ნეტარო და ყოვლად-ბრძენო **სანსოფიე**. **შა** ვიყო ამიერივთაგან მეცა მონა იმრთისა შენისა». **შსრეთ** რაჲ იხილა მეტყუელად, იგიცა აღივსო გულის-წყრომითა **ჯელუსტალიოს** და გარდაიპო სამოსელი თვისი, და ეტყოდა ერსა მას მკსინვარედ და ჰრქუა: «აჴა, განისუენეთ თქუენ მიქცევითაცა ამის კაცისაჲთა. ჴამეთუ თქუენ ხართ მიზეზნი ამისისა წარწყმედისანი, ვინაჲთაგან ინებეთ **სანსოფიესი** ესეოდენსა მეტყუელებად». **შა** მერმე მიექცა **ზიკინიოზს** და ჰრქუა: «დასცხერ, საყუარელო **ზიკინიოზ**, მეტყუელებად ეგევითარისა. **შა** ჩუენ ვევედრნეთ შენთვს ყოველთა კერპთა მამასა **ზევსსა**, რაჲთა მიგიტეოს აწინდელი ეგე ცთომილებად შენი. **შოუგო** **ზიკინიოზ** და ჰრქუა: «ისმინე, მთავარო. ჴამეთუ მე დიდად ვესავ სიბრძნესა ამის კაცისასა, და ვინანი ფრიად გარდასრულთათს უმეცრებითა ცოდვათა ჩემთა. **შა** ჴეშმარიტად მრწამს იმერთად ჴეშმარიტად **შესუ** ჴრისტე, ჴომელსა ესავს კაცი ესე ბრძენი **სანსოფი**. **შა** გამზადებულ ვარ დათმენად ტანჯვათა სახელისა **შისისათვს**».

შაშინ უბრძანა მთავარმან წარყვანებაჲ

მათი საპყრობილედ. **შა** შე-რად-ვიდეს ნეტარნი იგი საპყრობილედ, იწყო წმიდამან **სანსოფი** ლოცვად იმრთისა მიმართ და თქუა: «დიდებაჲ შენდა, მპყრობელო ყოველთა ხილულთა და უხილავთაო, **ოფალო** და **იმერთო**, ჴელის-ამპყრობელო და მცველო ყოველთა მოსავთა შენთაო, ჴომელმან მოგუხედენ ჩუენ და დაგვფარენ საფარველითა შენითა. **შა** აწცა, **შეუფეო** სახიერო, შემუსრენ ღონენი მტერი-¹⁰ სანი და მოეც სიბრძნე და გულის-ხმის-ყოფად, რომელნი ყოველითა გულითა მოსრულ არიან შენდა. **შაგვცვენ**, **ოფალო**, მოწყალებითა ჴელისა შენისაჲთა, რამეთუ კურთხეულ ხარ შენ უკუნისამდე». ესე რაჲ ილოცა წმიდამან, ¹⁵ მერმე იწყეს კითხვად მისა მათ საპყრობილესათა სარწმუნოებისათვს და აღდგომისა.

10. **შრქუა** მათ საკრველმან **სანსოფიოს**: «უკუეთუ გინებს ჴეშმარიტად სმენის, მე გითხარ თქუენ ყოველივე. ჴამეთუ უწყი მე, ²⁰ ვითარმედ სწორ ვარ მე სანატრელთა მათ, ვინაჲთაგან მოგუხედნა ჩუენ **ოფალმან**, და ვიცანთ ჴეშმარიტებაჲ». **ზიკინიოზ** ჰრქუა: «გევედრები შენ, მითხარ მე, თუ ვინ არიან ანუ ვინაჲ სანატრელნი, რამეთუ არა მოიჴსენეს მათთვს ²⁵ ბრძენთა, არცა **სიბილიოს**, არცა **ქერენტიოს**, არცა **სალოსტიოს** და არცა **ჴერენკიოს**. **შოუგო** წმიდამან **სანსოფიოს** და ჰრქუა: «უკუეთუ არა დაუტეო სიბრძნე იგი **სიბილიოსი** და სხუათა მათ ბრძენთაჲ, ვერ შემძლებელ ხარ ³⁰ ცნობად სიბრძნისა მის ჴეშმარიტისა, რამეთუ ჯერეთ ჩჩვლ ხარ სარწმუნოებასა ზედა. ხოლო გითხრა შენ, თუ ვინ არიან სანატრელნი იგი, ანუ ვინაჲ არს საქმე მათისა დასაბამისაჲ».

შრიან იგინი ნათესავისგან და ტომისა **შს-
რაჭლისა**. **შა** მკვდრ იყვნეს იგინი პირველად **შერუსალჴმს**, და რაჴამს მოოჴრდებოდა **შერუსალჴმი** **შსურთაგან**, ჰრქუა წინაწარმეტყულსა თვსსა **შერემიას**, ვითარმედ: «წარვედ და ეტყოდე შენ ძეთა **შონადაბისთა**, ძის-წულთა **ჴექაბისთა**, და არქუ: ჴორცი არა სჭამოთ, და ღვწოჲ არა სუათ, და სამოსელი არა შეიმოსოთ». **შა** ისმინეს ჴმაჲ იგი წინაწარმეტყულისაჲ ძეთა მათ **შონადაბისთა**, ძისწულთა **ჴექაბისთა** და ჰრქუეს: «სამოსელი არა შევიმოსოთ, და ჴორცი არა ვჭამოთ, და ღვწოჲ არა ვსუათ». **შა** ჰრქუა **ოფალმან** მეორედ **შერემიას**: «რამეთუ ისმინეს ჴმაჲ ჩემი ძეთა **შონადაბისთა** და დაიცვნეს მცნებანი მამისანი, არა მოაკლდეს ნათესავი მათი წინაშე ჩემსა უკუნისამდე».

ბა დაფარნა იგინი ღრუბელმან ოვრება-სა მას და არა წარიტყუენეს სხუათა მათ თანა. წრამედ წინა წარუძღუა მათ მდინარე წყლისაჲ და მივიდეს ადგილსა მას, სადაცა იგი ბრძანებულ იყო დამკვდრებაჲ მათი და მერმე განჴმა მდინარე იგი. ბა უჩინო იქმნა გზადცა იგი. ბა ან მკვდრ არიან იგინი მუნ და არავის კაცთაგანსა ჴელენიფების ხილვად მათდა და არცა მისლვად ადგილსა მას, რამეთუ დაფარულ არს ყოველთაგან გზაჲ იგი. ბა არიან იგინი ყოვლად-უცოდველი, არამედ არა უკუდავ არიან. ჴამეთუ თვთოეულმან დაუტევის შვილი ნაცვალად თჳსა, და მამათა წილ იშვის წული და დედათა წილ იშვის ქალი. ბა ოდეს იქმნიან სამეოც და ათ წლის, მაშინ უკუე იქორწინიან, რამეთუ ფრიად მრავალ-ჟამ ცხონდებიან იგინი. ბა ამის ესევეითარისა საღმრთოჲსა მოქალაქობისათჳს ეწოდების მათ სანატრელ, რამეთუ ესრეთ არს ცხორებაჲ მათი».

11. შერმე ჰრქუა წმიდასა ნეტარმან **ზიკინიოზ**: «ან მითხარ მე აღდგომისათჳს და სასჯელისა, რამეთუ წარმართთა ამისთჳსცა თქუეს. ოწყი, ვითარ იგი დაწერა **არბილიოს** შთასლვისა შემდგომად ჯოჯოხეთად, და წარსლვისა შემდგომად სატანჯველისა, და შემდგომად ჴმასა მას **სპარსთასა** და სიმდიდრესა ვითარ იგი იყოფვიან. ბა განვალს ყოველი სოფელი მდინარესა მას ცეცხლისასა, ვითარ იგი განვლეს ყოველი სატანჯველი და შევიდეს ზღუდესა მას, სადა იგი ზის და ქნარი აქუს **არფის** და ყოველი სოფელი ისმენს ჴმასა მას მისსა. შუნ დგას შანთი იგი ნათლისაჲ და მის ნათლისაგან გამოიღებს ყოველი ჴორციელი სულსა და ვითარ მოკუდის სული, მიიქცის მისვე ნათლისა. ბა თუ ვინმე ცოდის, იგი სატანჯველსა მიეცის. Ⴑსე ჩუენ **არბილიოს** გვთხრა ყოველი. წრამედ ვითარმე შეჴვრაცხოთ ჩუენ თქუმული ესე?»

წმიდამან **სანსოფი** მიუგო: «ჰჴ უფალო, მეცა აღმომიკითხავს იგი. წრამედ მითხარ-ლა შენ ესე, რომელმან ეგე თქუა, ვინ შექმნა იგი?» ვერარაჲ მიუგო ამისთჳს **ზიკინიოზ**, არამედ ესე ოდენ ჰრქუა: «არა უწყი ესე, უფალო, გარნა თუ შენ მაუწყო მე». შიუგო წმიდამან **სანსოფი** და ჰრქუა: «ან ისმინე და გითხრა შენ ეგე ყოველი. Ⴑსე **არბილიოს** სიძვით იშვა. ბა ვითარ შვა დედამან მისმან უდაბნოსა ადგილსა, მუნვე დაუტევა იგი და თვთ წარვიდა

საყოფლად თჳსსა. ბა მეყსეულად მოვიდეს ფუტკარნი და ვითარ მდებარე იყო ყრმაჲ იგი, ბუდე იდგეს პირსა მისსა სიმრავლემან მან ფუტკარმან. ბა იზარდებოდა თაფლითა ყრმაჲ იგი. ბა შემდგომად მრავლისა ჟამისა მოვიდა დედაჲ მისი ხილვად მისსა და პოვა ყრმაჲ იგი ცოცხალი და აღზრდილი, და წამოიყვანა იგი. ბა მიერიტგან მოეცა მას სიბრძნე და სიტყუაჲ ზრახვად ზეცისასა.

10 და იყენეს მას ჟამსა ბრძენნი იგი ამის სოფლისანი კერპთა საცთურითა შეჴყრობილ, და გარდააქციეს მათ სიბრძნე იგი მისი ვითარცა უნდა მათ. ბა რომელსა იგი **არბილიოს** იტყოდა, არა **სავლე** მოციქულმან გვთხრაა ჩუენ გამოცხადებასა მას მისსა? რამეთუ იტყვს, ვითარმედ სადა იგი ზღუაჲ არს და **არფეს** ზის და ყოველი სული ერჩის მას. Ⴑგი არს ქალაქი **ჴე(!)** და მუნ **ნავით** გალობს და ყოველი სული ერჩის. ღოლო მდინარე იგი ცეცხლისაჲ და ჴმაჲ იგი **სპარსთაჲ**, რომელი ეუფლების სულსა წარმართთასა, არამედ ან წარმოტყუენნა იგი ოფალმან, შთა-რაჲ-ჴდა იგი ჯოჯოხეთად, და შექმნა იგი ამაოდ. ღოლო რაჟამს ვცოდოთ და არა მოვილოთ ბეჭედი ჴრისტესი, მაშინ ვიყვნეთ ჩუენ სასჯელსა ქუეშე, და არცა **არბილიოს** და არცა სხუათა ღმერთთაგანი შემძლებელ არს ჴსნად ჩუენდა».

შამინ **ზიკინიოზ** შეუერდა ფერჴთა წმიდისა **სანსოფი**სისთა და ჰრქუა: «მასწავე მეცა, მონაო იმრთისაო, სრული ეგე სიბრძნე და იმრთივ-მონიჭებული მეცნიერებაჲ, რამეთუ ტკბილნი მესმოდეს მე სიტყუანი შენგან». შიუგო წმიდამან და ჰრქუა მას: «გრწმენინ შეუფე ცათაჲ, ჴომელმან ყოველი სული სიტყუთა შექმნა, და სიტყუაჲ იგი შისი, ოფალი ჩუენი Ⴑესუ ჴრისტე და ჴმიდაჲ იგი და ცხოველს-მყოფელი სული, და მოგეცეს შენ სიბრძნე იგი ყოვლად-ჴეშმარიტი. წრამედ უკუეთუ გნებაჲს მოღებად ჴრისტესგან გვრგვნსა წამებისასა, არღარა არს საჴმარ სიბრძნის-მეტყუელებაჲ წინაშე მძლავრთაჲსა, რაოდენცა იგი ძალ-გედვას ძლევად მათდა. Ⴑინ უწყის, ნუუკუე იქმნეს დაბრკოლებაჲ ჴეშმარიტისგან. წნუ მე არა უძლიერეს ვარა სწავლულ სიბრძნესა წარმართთასა უფროჲს შენსა? წრამედ მნებაჲს, რაჲთა არარაჲ ვიცოდი, და რომელი იგი მნადის, იგი შევიძინო».

შიუგო **ზიკინიოზ** და ჰრქუა წმიდასა მას: «ვითარცა ესე ყოველი კეთილად მაუწყე, ან

გვედრები შენ, რაათა მაუნყო მე ესეცა, რომელი სჯული ბრძანებს შესანიშნავსა, ოდეს მოკუდეს კაცი მისთვის?» მიუგო მას წმიდამან **სანსოფიოს** და ჰრქუა: «არა გარქვა, ვითარმედ უკუეთუ მინდეს, უფროჲს **ნემოსთენესსა** ვიტყოდი და უფროჲს **სლატონისსა** და **სრისტოტელესსა**. ოკუეთუ აქა მოვილი გვრგვნი ძლევისაჲ სიბრძნითა ამის სოფლისაჲთა, გვრგვნისა მის წილ უბრწენლისა ნაკლულევან ვიპოო. თა მინდეს თუ, რაათა ვსძლო მთავარსა, ვიქმნა ძლიერ ვითარ **სქილევ** და ვერაგ **ხევს**, ანუ მრისხანე ვითარ **სას**, ანუ გულმწყრალ ვითარ **სრაკლი**. სრა, არამედ ესე ყოველი სიბრძნე წარმართთაჲ არს. სწ გეტყვ შენ, რამეთუ ვიცი მეცა, არამედ მეცნიერებაჲ განვაქარვე და შევიწყნარე სანატრელი სასობაჲ და აღდგომაჲ ოფლისა ჩუენისა სესუ ჟრისტესი, ჟომლისაჲ არს მეუფებაჲ დაუსრულებელთა საუკუნეთა».

თა ვითარ იგინი ესრეთ მეტყუელებდეს, მყის განიპო ზღუდე იგი სახლისაჲ მას ადგილსა, რომელსა იგი მსხდომარე იყვნეს, და გამოვიდა მიერ მსგავსი რაჲმე დედაკაცისაჲ ნაქმნევ ხენეში. ჟამეთუ იყო სამოსელი მისი ვითარცა მწვრე და კუბასტი მისი ვითარცა ტყავი ვეშაპისაჲ და ფერი მისი ვითარცა ვეცხლისაჲ, და თუალნი მისნი ვითარცა ცეცხლნი, პირი მისი შავ ვითარცა მელანი, და თმანი თავისა მისი სანი იყვნეს ვითარცა გუელნი, შუბლსა მისსა იყვნეს რქანი ვითარცა ვერძისანი, და ზურგსა ზედა მისსა იყვნეს ფრთენი, და ჯამლად ესხნეს მას ნაკურცხალნი ცეცხლისანი, ენაჲ მისი შავ და გესლიან ვითარცა ასპიტისაჲ.

თა უპყრა **სიკინიოზს** და მიიზიდვიდა მისა მძლავრებით და იტყოდა: «მოვედ, გინესს შენ უფალი **სპარსთაჲ**, საფასე აქუს და გელის შენ. თა ეგრეცა **ჲირიკერპიროს** ძაღლი. ჟამეთუ განრისხებულ არს დიდი მეფე და ყოველნი კერპნი, რამეთუ დაუტევენ შენ იგინი. შე ვარ ერთი მათგანი და მოვლინებულ ვარ მიყვანებად შენდა». თა ზიდვიდა რაჲ ესრეთ ბოროტი იგი, ჯმაყო ზარგამჴდილმან **სიკინიოზ** წმიდისა **სანსოფის** მიმართ და ჰრქუა: «შემეწიე, ოფალო ჩემო, რამეთუ აჰა ესერა ბრძოლასა შინა ვარ მე და ურცხვნოებით მიმიზიდავს მე ბოროტი ესე». ღოლო წმიდამან აღიხილნა თუალნი თვისნი ზეცად მიმართ და თქუა: «შეფეო საუკუნეთაო, უკუდავო, შამაო ოფლისა ჩუენისა სესუ ჟრისტესო, შეგუენინე ჩუენ».

თა მერმე უპყრა რქაჲ მისი და უბრძანა **სიკინიოზს**, რაათა უპყრას მანცა უშიშად რქაჲ იგი ერთკერძოჲ, და ვითარცა აქუნდეს რქანი მისნი ჴელთა მათთა. შერმე ჰრქუა წმიდამან უკეთურსა მას: «ან რაჲ გნებავს, ეშმაკო, განგიტეოა? თქუ შენ». ჴინაჲცა **სიკინიოზ** განძლიერებულმან ჰრქუა წმიდასა: «განვზიდნეთ და განვხეთქოთ ბოროტი ესე». ღოლო ეშმაკი იგი ევედრებოდა საკვრველსა **სანსოფის** და ეტყოდა: «გაფიცებ შენ თავსა უკუდავისასა, ნუ განმხეთქ მე. თა უკუეთუ განმიტეო, აღვიარო ყოველი, რაჲ იგი ვიზრახე მე. ჟამეთუ მოვედ ცთუნებად მაგათა და შეშინებად და ამისთვის ხატი ესე შევიმოსე. სირველად ჩუენ თაყუანის-გუცემდა **სიკინიოზ**. თა მენება კუალად მიყვანებად ჩუენდავე და ვერ შეუძლე. თა ან გვედრები შენ და გაფუცებ სამთა საფუძველთა იმრთისათა».

ღოლო წმიდამან **სანსოფიოს** ჰრქუა მას: «გფუცავ შეუფესა ცათასა, არა თუმცა გუაფუცე ჩუენ, არამცა განგიტევე შენ. თა ან გაფუცებ შენ იმერთსა, ჟომელმან შექმნა ყოველი, ჟომელი იგი ჴუარს-ეცუა ჩუენთვის **პონტოელისა სილატესსა** ზჴ. ნუ გუავენებ ჩუენ და ნუცა სხუათა, რომელნი ესვენ ოფალსა». თა ვითარ განუტევეს იგი, ჰრქუა ეშმაკმან მან: «გეფუცები მაგასვე ფიცსა, ვითარმედ არარაჲ გავნო თქუენ პირის-პირ. ღოლო არაჲვე დავსცხრე ვიდრე აღსასრულამდე ამის სოფლისა ბრძოლად მართალთა. თა ესე უწყოდეთ თქუენ, რამეთუ ესევეითართა კაცთაცა ვერ უძლეს განტვნვაჲ ჩემი, ვითარ იგი იყვნეს **სეტრე** და **სავლე**, და ან თქუენ გენება განხეთქაჲ ჩემი. სრამედ მე ესე ვყო თქუენ ზედა და სხუაჲ არაჲ გავნო თქუენ. ჟამეთუ მოვამდოვრო გული მთავრისაჲ, რაათა არა აღგასრულნეს თქუენ და არცალა მიილოთ თქუენ იმრთისგან ძლევისა გვრგვნი და ვერღარა მიემთხვნეთ სანადელსა თქუენსა და არცალა ენოდოს ძუალთა თქუენთა ნაწილ მონამეთა». თა ვითარცა ესე თქუა ბოროტმან მან, მეყსეულად უჩინო იქმნა.

12. ღოლო ნეტარმან **სანსოფიოს** ჰრქუა **სიკინიოზს**: «აღდეგ ძმაო და ვევედრნეთ ოფალსა, რაათა დაჴსნნეს ღონენი მტერისა ბოროტისანი აღძრულნი ჩუენ ზედა და გჴსნნეს მზაკუევარებათა მათთაგან მრავალსახეთა». თა აღდგეს იგინი და იწყეს ღოცვად იმრთისა მიმართ ცრემლითა მჴურვალითა და

ევედრებოდეს, რადგან არა დაკლებულ იქმნენ საწადელისაგან [...]სისა წამებისა. თა წარვი- და ბოროტი იგი ეშმაკი და შეუჭდა გულსა მთავრისასა, და დაამშვდა იგი წმიდათა მათ მიმართ.

თა ხვალისა დღე ვითარ დაჯდა საყდარსა ზედა თვსსა, ბრძანა მოყვანება მათი წინაშე მისსა. თა ვითარ წარმოადგინეს იგინი, ჰრქუა მას მთავარმან: «გევედრები თქუენ, **ზიკინიო** და **სანსოფი**. ჟომელთა ეგე არარა გიქმნიეს ბოროტი, უკუეთუ გინებს ჩემ თანა ყოფის, მოვედით, და უკუეთუ არა გინებს, წარვედით სადაცა გნებავს, რამეთუ უბრალონი ხართ».

13. ღოლო ეშმაკი იგი იქმნა სახედ მწიგნო- ბრისა, და ჴელთა აქუნდა ქარტად და აღსწერ- და სიტყუასა მას მთავრისასა წმიდათათვს განჩინებულსა, რადგან აღწერით უქცევდელ იე- ოს განჩინება იგი. თა ვითარ იხილა არანმ- იდა იგი ნეტარმან **სანსოფი**, ჰრქუა მას: «ჴ სულო ბოროტო, დაღათუ დაკლებულ ვიქმნ- ნეთ ჴრისტესთვს წამებასა, არამედ არავე და- კლებულ ვიქმნეთ წყალობისაგან მისისა. ჟა- მეთუ ეგრეთცა ვილუწოთ გვრგვნისა მისთვს უსისხლოდ შეთხზნულისა მოლუწანებათა მიერ კეთილთა და ნათლის-ღებისა სულიერისა».

თა ვითარცა განუტევნა იგინი მთავარმან მან, მეყსეულად წარვიდეს უდაბნოსა მას, სადა იგი იყოფებოდა პირველ ნეტარი და ყოვლად-ბრძე- ნი **სანსოფი**. თა მივიდეს მათ თანავე სხუ- ანიცა ვიეთნიმე მორწმუნეთაგანნი. თა ნა- თელ-სცა მათ და ასწავა იმრთის-მეცნიერება და იტყოდა ესრეთ: «მოვედინ ჩუენ ყოველთა ზედა მადლი შამისა და ძისა და ჴოვლად-წმი- დისა სულისა. თა გუეყავნ ჩუენ წყალი ესე ნათლის-ღებისა განმანათლებელ გულთა და გონებათა ჩუენთა, რადგან დაიმკდროს ჩუენ თანა ძალმან საღმრთომან და მტერნი ჩუენნი ვერად გუერეოდინ ჩუენ».

ღოლო მისცა თავი თვსი წმიდამან **სანსო- ფი** პირველსავე ჩუეულებასა, მარხვასა ვიტყვ და ლოცვასა და გარდარეულსა მღვდარება- სა. თა ესე რად იხილა **ზიკინიოზ**, ჰრქუა წმი- დასა **სანსოფი**ს: «უფალო ჩემო **სანსოფი**, ვინაფთგან ქორწინებასა აღგირჩევიეს ყოფად უდაბნოს, ესე რად არს, რომელ ყოველთა კაც- თასა უმეტეს შეგიცვალეხიეს მოქალაქეება შენი და სახე, რამეთუ თმანი თავისა შენი- სანი მოუწყობელ არიან; და კუართი ეგე შენი ძაძისად არს და არა სჭამ ჴორცსა და არცა

სუამ ღვნოსა; და ჰურსაცა არა მიიღებ თვნიერ ერთგვის ხოლო კვრიაკესა შინა».

14. ჴიუგო საკვრველმან **სანსოფი**ს და ჰრქუა მას: «ისმინე ძმაო **ზიკინიოზ**, და გა- 5 უწყო მაგის პირისათვს ყოველივე კეთილად. ჟამეთუ ჯერეთ უმეცარ ხარ შენ და არცა უწყი, თუ რად არს ძალი არაქორწინებისად და შეყუარება ქალწულებისად, და რად არს ძალი მარხვისად ანუ სახისა შეცვალეხისად. 10 ჴო-რად-ვიდა მწსნელი ჩუენი ჴესუ ჴრისტე და კაც-იქმნა ჩუენისა წსნისათვს, დაგვტევა ჩუენ სახე და მცნება, რადგან ვიყოფოდით სი- წმიდით და ქალწულებით, რაოდენთაცა ინე- ბონ იგი მოგებად. თა მარხვად ამის განგვწესა, 15 რადგან მოკუდინებითა ჴორცთაფთა ახოვნად ვსძლევდეთ აღძრვასა ბოროტთა და ბილწთა გულის-თქუმათასა. ღოლო შეცვალეხად სახი- სა და სამოსლისად ამისთვს შემიცვალეხიეს, რამეთუ ცოდვილ ვარ და ვიგლოი და ვინანი 20 ცოდვათა ჩემთათვს.

ჴითხარლა **ზიკინიოზ**, უკუეთუ ცოდოს კა- ცმან კაცისა მიმართ, არა შეაგდოსა იგი სა- პყრობილედ? და დაყოვნებასა ჴამისასა სა- პყრობილესა მას შინა შეიცვალის ყოველივე 25 სახე კაცისად მის. თაბაყლდის სამოსელი, გან- ირყუნიან თმანი, დაჴწსნდის ძალი და დაით- მინის ფრიადი უპოვარება საზრდელისად. თა ვინაფთგან ძალ-უცს კაცსა ესე ყოველნი დათმენად კაცისა მიერ თვსისავე მსგავსისა შემთხუეული, რადგან ფრიად უმეტეს უღირს 30 კაცსა, რადგან მოითმინეს იმრთისათვს ესე ვითარნი. თა უკუეთუ ჴორციელისა და მოკუდავისა კაცისა მიერ ეზომი დაითმინის მცირედისა მისთვს შეცოდებისა, ხოლო რო- 35 მელმან ცოდოს იმრთისა მიმართ, ვითარ არა უფროს დაითმინოს, უკუეთუ ცნას და განი- კითხოს თავი თვსი. ჴითარცა იტყვს ნეტარი **სავლე**, ვითარმედ: «უკუეთუმცა თავთა თვ- სთა განვიკითხევდით, არამცა განვიკითხ- ენით» (1კორ.11,31).

თა ან შენ უჭეშმარიტესადრე ისმინე ძალი და მადლი მარხვისად. ჟამეთუ განკვრევით მკითხევდ მე თუ, ეგოდენსა რად იმარხავ? – მარხვად სრბად არს სიბრძნისად დაუყენებელი, 45 მარხვად – სულწელეხად სულისად, მარხვად – წინდი მერმისა მის უზრწნელისა გვრგვნისად, მარხვად – დედად შუენიერებისა, მარხვად – სულწელეხად ჴორცთად, რამეთუ რაჴამს იგი ჴორცნი განეყენიან ჴორცთაგან და სინმიდ-

ით იყოფებოდნენ, მაშინ მოინიშნა სულნელე-
ბაჲ სულისა წმიდისაჲ კაცისა მის ზედა და
ალავის იგი. ოკუეთუ ვინმე ჭამდეს ჯორცსა
ანუ სუმიდეს ღვინოსა გარდარეულად, მისგან
უცხოჲ არს დაცვაჲ თავისა თვისსაჲ სინმიდ-
ით; რადთა ვითარცა რაჲ სახლსა შინა მცირესა
დადგის კუამლი ნივთთა რათმე მიერ მყარლ-
თა და კუამლის გამომცემელთა და აურვებენ
მუნ შინა მყოფთა კუამლი იგი, ეგრეთვე ღვინო-
მან წარუწყმიდის გონებაჲ ბრძენთაცა.

შარხვაჲ თანამზრახველ სულისა არს საყ-
დარსა მას დიდებისა იმრთისასა, მარხვაჲ –
საყდარი დაფუძნებული შორის ეკლესიისა,
მარხვაჲ – რომელმან გარემიაქციის ვეცხ-
ლის-მოყუარებისგან დაუცხრომელისა, მარხ-
ვაჲ – დედაჲ წინანარმეტყუელთაჲ, კარავ
და ქნარ მამათ-მთავართა, მარხვაჲ – ნესტვ
ეკლესიათაჲ, მარხვაჲ – მოძულე სიმდიდრისაჲ,
მარხვაჲ – რომელი გარემიაქციის სიმდიდ-
რისგან ამის სოფლისა, მარხვაჲ – ქადაგი ჭეშ-
მარიტებისაჲ, მარხვაჲ – მოატებული ეშმაკი-
საჲ, მარხვაჲ – აღმმართველი დაცემულთაჲ,
მარხვაჲ – მონანულთა მოძღუარი, მარხვაჲ –
განმნმედელი სულისაჲ, მარხვაჲ – სულწრ-
ფელ, მეცნიერ, წმიდა, მყუდრო, მხიარულ,
შეუგინებელ, ბრძენ, მშვედ და უჭმუნველ.
შარხვაჲ – რომელი იგი მიმოვალს და ეძიებს,
რომელსა სურის მისსა, მარხვაჲ – დედაჲ სი-
ბრძნისაჲ და ძმაჲ სიხარულისა და მშვედობისაჲ,
მარხვაჲ – გარემქცეველი საქმისა ბოროტისაჲ,
მარხვაჲ – აღვრი გულის-წყრომისაჲ, მარხვაჲ –
მოძულე მავასხებელისაჲ, რომელნი მიიღებენ
აღნადგინებას, მარხვაჲ – შეუნიერ სამოთხე,
მარხვაჲ – მოძღუარი კეთილი მონაზონთაჲ,
მარხვაჲ – ქადაგ სახარებისა, მარხვაჲ – დედა
სიყუარულისა და ძმათ-მოყუარებისა, მარხვაჲ –
კეთილთა საქმეთა მასწავლელ, მარხვაჲ –
რომელი ხედავს ზეცისასა და შეურაცხ-ჰყოფს
ქუეყანისასა, და განაყენებს შრომათგან და
საღმობათა ამის სოფლისათა.

ნა ვითარმე შეუძლო სიტყვთა მითხრობად
ბრწყინვალეებასა მარხვისა და ძმათ-მოყუარე-
ბისასა, და ამას თანა ღმობიერისა სინანუ-
ლისასა. შარხვამან და სინანულმან ორმოც
დღე შეიყვანა **სდამი** სამოთხედ. შარხვამან და
სარწმუნოებამან შესანიშნავი იგი **სბელისი** იმ-
რთისა შეწირა. შარხვამან და სტუმრის-მოყუ-
არებამან **სოთ სოდომელთაგან** და ცეცხლისა
იწსნა. შარხვამან და იმრთის-მსახურებამან და

სიმართლისა საქმემან **ჩოვე** წყლით-რლუნის-
გან აცხოვნა. შარხვითა და სტუმართ-მოყუ-
არებითა **სბრაჰამ** მეგობარ იმრთისა იქმნა
და თვთ თავადი ჴრისტე **სნგელოზთა** თანა
შეიწყნარა, და აღუთქუა **სბრაჰამს** შვილი და
აკურთხა ნათესავი მისი. ჴამეთუ **სსავ** ნადირ-
ითა იზარდებოდა, ხოლო **საკობ** თესლითა, და
იხილე, თუ რომელმან დაიმკვდრა პირმშობეჲ.
შარხვამან და სინმიდემან **სოსებ** მეფედ დაად-
გინა. შარხვითა და მეცნიერებითა იმრთისაჲ-
თა **სოსე** სჯულის-მდებელ იქმნა. შარხვითა
და აღჰყრობითა ჯელთაჲთა ამანვე **სმალეკი**
მოსრა. შარხვითა **სედონ** **სადიამი** წარწყმი-
და. შარხვითა **სსო** ძემან **ჩავესმან** ღამე დღე
ქმნა, ვიდრემდე მოსრნა მტერნი ოფლისანი.
შარხვითა და ლოცვითა **სავით** ბოროტი სული
საულისგან განდევნა. შარხვითა **სოლომონს**
სიბრძნე მიეცა. შარხვითა **სლია** ცასა აღ-
ვირ-ასხნა სამ წელ და ექუს თუე. შარხვითა
სლისე ყრმანი, რომელნი ჰბასრობდეს, წარ-
წყმიდნა და მკუდარნი აღადგინნა, და ზეთითა
მცირითა ყოველნი ჭურჭელნი აღავსნა, და
კეთროვანი განწმიდა.

შარხვამან ყოველნი წინანარმეტყუელნი
გვრგვინოსან ყვნა. შარხვამან ძენი **სონად-**
აბისნი, ძის-წულნი **სეჟაბისნი**, **სსურთაგან**
ღრუბლითა იწსნა და აწ სანატრელ არიან იგ-
ინი და მრავალ წელ ცხოვნდებიან. შარხვამან
სამნი იგი ყრმანი თესლისა მჭამელნი უფროჲს
სხუათა ყრმათა შეუნიერად გამოაჩინნა საჯუმ-
ილისაგან **საბილოვნისა**. შარხვამან **სანიელ**
და სამნი ყრმანი განარინნა ლომთაგან, ვეშაპი
მოკლა და უჩინოჲ იგი ხილვაჲ აუნყა მეფესა.
შარხვამან **სზრას** სასუმელი იგი ზეცისაჲ შეა-
სუა, და ჩიგნი იგი დამწუარი **ჩაბოქოდონო-**
სორისგან **სზრას** მიერ კუალად აღინერნეს.
შარხვამან **სვდით** მწველითურთ დაიცვა, და
ოლონფერნე სიმრავლე იგი ერისა მისისაჲ
მოსრა. შარხვამან და სინანულმან **ჩინეველნი**
დაქცევისაგან და რისხვისა იმრთისა იწსნა.
შარხვითა **სოანე** უდაბნოსა ზედა დაცვულ
იქმნა, იქცეოდა რაჲ მარტოებით. შარხვასა
ჴრისტემან პატივ-სცა და კაცი ეშმაკისაგან
გამოიწსნა და ჯოჯოხეთი წარმოტყუენა ჴუ-
არითა და ყოველთა მორწმუნეთა განულო სა-
სუფეველი **სათა**.

წივლტოდით უკუე ანგაჰრებისაგან, რომელ
არს კერპთ-მსახურებაჲ, ვითარცა იტყვს ჭური
იგი რჩეული **სავლე** მოციქული(კოლ.3,5), რა-

ათა ვიყვნეთ ჩუენ სრულ კაც. ბა ნუმცა გუაქუს მნიკული ვნებათა ამის სოფლისათაჲ, რათა ვიპოვნეთ ზიარ მონათა იმრთისათა თანა, რომელნი იგი სათნო ეყვნეს ოფალსა ჩუენსა შესუ ჴრისტესა. ჴამეთუ სადა უღმრთოებაჲ და სიანგაჰრე, მუნ ყოველი ბილწებაჲ და საქმე არანმიდაჲ».

15. ბა ესმენს რაჲ სიტყუანი ესე იმერთი-განბრძნობილისა მისგან პირისა **ზიკინიოზსა** და სხუათა მათცა, რომელნი განმზადებულ იყვნეს მკვდრობად წმიდისა მის თანა, ყოველთავე სიხარულით მისცეს დიდებაჲ იმერთსა. ბა შემოკრბეს სხუანიცა ძმანი მრავალნი წმიდისა **სანსოფისსა**, რათა ცხონდენ მის მიერ და ისწავონ ჭეშმარიტი სარწმუნოებაჲ.

ჟოლო ვითარცა იხილა ესრეთ კეთილად-წარმატებაჲ მათი მოძულემან კეთილისამან და რამეთუ აწ უმეტესად აღორძნდების **სანსოფის** მიერ სარწმუნოებაჲ, ვერ თავს-იდევს ესე, არამედ შეუჭდა გულსა მთავრისასა და აღძრა იგი და განარისხა კუალად ბოროტის-ყოფად წმიდისა **სანსოფისსა**. ბა წარავლინა ეზოჲს-მოძღუარი თჳსი, და ესრეთ ჰრქუა მას: «წარვედ მოსწრაფედ და დაწჳ საყოფელი **სანსოფისი**. ბა ყოვლით-კერძო აღუდევ ცეცხლი, რათა დაიწუას იგიცა მუნ შინა. ბა რაოდენნიცა იგი იყოფებიან მის თანა, იგიცა დაიწუნენ, რამეთუ მასმიეს მისთჳს, ვითარმედ განუმრავლებიან მის თანა ზიარნი სჯულისა მისისანი».

ბა წარვიდა კაცი იგი და აღუდგა ღამე ცეცხლი ქუაბსა მას, სადა იგი იყო ნეტარი **სანსოფი** და სხუანი იგი ძმანი. ბა ეგრეთ დაიწუნეს წმიდანი იგი ქუაბსა მას შინა და შეჰვედრნეს

სულნი თჳსნი ჳელთა ოფლისათა. ბა მიიღეს გვრგვნი წამებისაჲ ჳელითა **წნგელოზთა**ჲთ. შესრეთ აღასრულა ცხორებაჲ თჳსი საკვრველმან და დიდმან **სანსოფი**, და ესრეთ მიიღო შრომათა და ღუაწლთა თჳსთა წილ ჴრისტესგან სუფევაჲ დაუსრულებელი.

16. ჟოლო მას ჟამსა შინა, ოდეს აღუდგეს ცეცხლი ქუაბსა მას, არა იყო მუნ **ზიკინიოზ**, რამეთუ წარეველინა წმიდასა **სანსოფის** ქალაქად, ძმათათჳს სყიდად საზრდელისა. ბა ვითარ მოიწია ქუაბადვე და იხილა იგი მომწუარი ცეცხლითა, აღივსო იგი მიუთხრობელითა მწუხარებითა და საღმობიერთა მოიცვეს იგი ცრემლთა მოშორებისათჳს წმიდისა **სანსოფისსა**. ბა ფრიად ჰნატრიდა მათ და ესრეთ იტყოდა: «დიდებაჲ შენდა ჴრისტე, ჴომელმან სრულ ჰყვენ ძმანი ჩემნი და არა აღასრულე ნებაჲ ბოროტისა ეშმაკისაჲ».

ბა წარვიდა იგი ქალაქად და აუწყა ესე მორწმუნეთა ვიეთმე. ბა მათ წარმოიხუენს ნაწილნი იგი წმიდათა მათ ჴრისტეს-მოწამეთანი და დასხნეს ადგილსა წმიდასა გალობითა და ქებითა, საკურნებელად სულთა და ჳორცთა მათთა, რამეთუ მიერითგან ურიცხუნი სნეულნი განიკურნებიან და ეშმაკნი იდევნებიან.

ჟოლო ნეტარმან **ზიკინიოზ** შეწევნითა და მეოხებითა წმიდათა მათ მოწამეთაჲთა აღასრულა სათნოდ იმრთისა მანცა მოქალაქობაჲ თჳსი და უკანაჲსკნელ აღსარებისა გვრგვნითა შეიმკო ჴრისტე შესუჲს მიერ, ჴომლისა თანა შამასა დიდებაჲ სულით **წმიდითურთ**, აწ და მარადის და საუკუნეთა უკუნისამდე, ამინ.

